

Sygnatura akt VIII GC 398/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Emilia Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 141.000,00 (sto czterdzieści jeden tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 18 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 1 stycznia 2016 roku;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 14.767,00 (czternaście tysięcy siedemset sześćdziesiąt siedem) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt VIII GC 398/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwoty 151.000,00 złotych z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 18 grudnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Pozew wniosła domagając się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu stwierdziła, że dokonywała wobec pozwanej w listopadzie 2015 roku sprzedaży betonu.

W związku z tymi świadczeniami wystawiła fakturę VAT i listy przewozowe. Faktura zawiera dane dotyczące sprzedanego towaru miejsca sprzedaży i daty zapłaty, a pozwana nie składała żadnej reklamacji jakościowej i ilościowej co do dostarczonego towaru ani nie żądała korekty otrzymanej faktury, na podstawie której otrzymała również zwrot podatku VAT.

Faktura ta zawiera postanowienia o sposobie i terminie płatności, a zatem spełnia jednocześnie funkcję wezwania do zapłaty. Powódka powołała się także na wezwanie kierowane do pozwanej o zapłatę kwoty dochodzonej pozwem. Wezwanie to okazało się bezskuteczne.

Tutejszy Sąd w dniu 1 lipca 2016 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, a co do kosztów procesu zasądził kwotę 7.305 złotych.

Od tego nakazu pozwana wniosła sprzeciw. Domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia zwrotu kosztów postępowania. Wniosła również o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego.

W uzasadnieniu przyznała, że zawarła z powódką umowę sprzedaży, zanegowała jednak wartość przedmiotu sporu oraz ilość dostarczonego towaru. Wskazała, że informowała powoda o nieterminowości dostarczania towaru, o jego niewłaściwości oraz niewłaściwej jakości. Zarzuciła również, że większość listów przewozowych jest nieczytelna i nie jest możliwe ustosunkowanie się do ich treści.

Podniosła, że powódka nie przedstawiając odpisu KRS pozwanej nie udowodniła, że osoby które podpisywały dokumenty w jej imieniu były umocowane do jej reprezentacji.

Wnosząc o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu powołała się na dokonaną 15 czerwca 2016 roku wpłatę i zarzuciła, że roszczenie odsetkowe powódki nie uwzględnia dokonanej wpłaty.

Poddała również w wątpliwość pełnomocnictwo udzielone przez powódkę adwokatowi wskazując, że wobec udzielenia pełnomocnictwa 1 lipca 2015 roku i załączenia odpisu KRS powódki z 21 kwietnia 2016 roku niemożliwe jest stwierdzenie prawidłowego umocowania pełnomocnika powódki do działania w jej imieniu, a nadto podniosła, że pełnomocnictwo to mogło zostać odwołane.

Zarzuciła niepodjęcie przez powódkę próby mediacji z pozwaną.

Na rozprawie w dniu 28 grudnia 2016 roku powódka cofnęła pozew w zakresie zapłaconej przez pozwaną w dniu 15 czerwca 2016 roku kwoty 10.000 złotych i zrzekła się roszczenia w tym zakresie, podtrzymując równocześnie wniosek o zasądzenie kosztów procesu w całości zgodnie z wartością przedmiotu sporu wskazaną w pozwie.

Postanowieniem wydanym 28 grudnia 2016 roku tutejszy Sąd umorzył postępowanie w zakresie żądania kwoty 10000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

Pozwana wyrażała wolę zawarcia ugody pod warunkiem rozłożenia należności na 24 raty, na co powódka nie wyraziła zgody.

Stan faktyczny.

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. dokonała w dniach 12 i 13 listopada 2015 roku sprzedaży betonu drogowego pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

(...) ten był dowożony na prowadzoną przez pozwaną budowę spalarni śmieci, co dokumentowano listami przewozowymi.

W każdym liście przewozowym przedstawiono charakterystykę dostarczonego betonu oraz jego składniki – oznaczenie użytego kruszywa, cementu i domieszek.

Rozładunek betonu odbywał się każdorazowo przy pomocy pompy (co zaznaczano w rubryce: rodzaj rozładunku), a w listach przewozowych zaznaczono godzinę załadunku, przybycia na budowę, rozpoczęcia wyładunku, zakończenia wyładunku i powrotu z budowy.

Listy przewozowe z 12 listopada 2015 roku (data załadunku: 10.36, 13.45 oraz 13.56) zawierały również adnotację o awarii pompy oraz długim czasie rozładunku spowodowanym koniecznością zmiany pompy. Pozwana wbudowała w całości beton otrzymany od powódki, choć nie obyło się bez komplikacji z powodu gęstości betonu wysokiej klasy.

Na każdym z 53 listów przewozowych znajdował się podpis osoby upoważnionej do wystawienia listu przewozowego, osoby upoważnionej do transportu oraz potwierdzającej odbiór materiału.

Dowód: - listy przewozowe z 12.11.2015r. i 13.11.2015r. – k. 17-31;

- przesłuchanie pozwanej – k. 73-74 wraz z

zapisem audio-video rozprawy z 28.12.2016r. – k. 77.

W dniu 16 listopada 2015 roku powódka wystawiła pozwanej fakturę nr (...) opiewającą na kwotę 169.072,07 zł brutto (137456,97 zł netto oraz 31615,10 zł tytułem podatku VAT) tytułem dostawy 461m³ betonu drogowego w dniach 12 listopada 2015 roku i 13 listopada 2015 roku.

Faktura ta określała przedmiot sprzedaży (beton drogowy), cenę jednostkową (298,00 zł netto za 1m³ betonu) i wysokość opłaty środowiskowej dla sprzedaży zrealizowanej 12 i 13 listopada 2015 roku. Opisano również przedmiot sprzedaży, ilość dostarczanego betonu oraz cenę jednostkową w odniesieniu do każdej z 53 dostaw betonu.

Powódka ustaliła termin płatności faktury na dzień 17 grudnia 2015 roku, tj. 31 dni od daty wystawienia faktury, a nadto zawarła informację o naliczaniu odsetek ustawowych w przypadku zwłoki w płatności oraz przesłaniu towaru zgodnie ze znanymi warunkami dostawy i płatności.

Dowód: - faktura nr (...) z 16.11.2015r. – k. 13-16 .

Pozwana nie składała pisemnej reklamacji co do jakości dostarczonego przez powódkę betonu.

Pozwana przyjęła fakturę nr (...) do ewidencji zakupów VAT.

Pozwana nie zapłaciła należności objętych fakturą nr (...) ze względu na trudności finansowe.

Dowód: - przesłuchanie pozwanej – k. 73-74 wraz z zapisem audio-video

rozprawy z 28.12.2016r. – k. 77.

Pozwana realizowała płatności należności objęte fakturą nr (...) częściowo – co do kwoty 9.072,07 zł w dniu 14 marca 2016 roku i co do kwoty 9.000,00 zł w dniu 6 kwietnia 2016 roku.

Pismem z 11 maja 2016 roku powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 151.000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę od dnia wymagalności do dnia zapłaty zgodnie z zestawieniem wskazującym na wysokość należności objętej fakturą nr (...) oraz dotychczas dokonane płatności.

Dowód: - wezwanie do zapłaty z 11.05.2016r. wraz z dowodem nadania – k. 10.

Pozwana w dniu 15 czerwca 2016 roku zapłaciła powódce kwotę 10000 złotych tytułem należności objętych fakturą nr (...). Faktura ta została ujęta w ewidencji zakupów VAT pozwanej.

Niesporne.

Ocena dowodów.

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody w postaci faktur wystawionych przez powódkę pozwanej wraz z listami przewozowymi, a nadto wezwanie do zapłaty z 11 maja 2016 roku.

W niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę stanowiska procesowe stron - wbrew twierdzeniom strony pozwanej - dokumenty, w tym przede wszystkim listy przewozowe, były potwierdzone podpisami osób, które potwierdzały jednocześnie ustalenia co do ilości tej pracy, czasu jej wykonania, sposobu i czasu dostarczenia betonu, parametrów

betonu i ilości betonu. Podpisy te nie identyfikują, a przynajmniej nie w każdym wypadku, osobę, która ten podpis składała, w szczególności co do jej stanowiska służbowego bądź związania ze stroną pozwaną, jednakże pozwana ograniczyła się w sprzeciwie jedynie do stwierdzenia, że osoby, które podpisały te dokumenty, nie są upoważnione do jej reprezentacji. Trzeba pamiętać, że te sytuacje, i te świadczenia, które były potwierdzane podpisami osób, które podpisywały się w rubrykach wskazujących na potwierdzanie danych dotyczących ilości dostarczonego betonu i czasu pracy oraz wydajności pracy sprzętu, nie są czynnościami, które stanowią o odosobnionych czynnościach prawnych ze strony pozwanej. Niezależnie od tego, potwierdzenia otrzymania towaru z danymi co do ilości, nie są oświadczeniami woli.

Dostawy powódki były dokonywane wobec pozwanej na teren budowy. W takich sytuacjach działanie podmiotu, który odbiera towar, usługi, sprzęt, w czasie trwania tej budowy, zwykle jest dokonywane poprzez pracowników notoryjnie zajmujących się takimi czynnościami.

W takiej sytuacji niepodpisanie faktury, jako dokumentu rozliczeniowego, nie ma znaczenia niweczącego dostawę, której faktura dotyczy, bowiem potwierdzona została ilość betonu dokumentami w postaci listów przewozowych, a nadto biorąc pod uwagę przyjętą obecnie i obowiązującą praktykę braku obowiązku uzyskiwania podpisów odbiorcy faktury, można przyjąć, że braku podpisu faktury nie niweczy też jej znaczenia dowodowego, zwłaszcza, że towarzyszą jej listy przewozowe, jako miarodajne dla ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie również w odniesieniu do ilości i rodzaju dostarczonego betonu.

Podkreślić również należy, że sam fakt dostarczenia betonu drogowego przez powódkę potwierdził również prezes zarządu pozwanej K. J.. Także w oparciu o zeznania prezesa zarządu pozwanej – K. J. Sąd ustalił przyczyny nieuiszczenia należności dochodzonych przez powódkę. Przyznał on, że brak zapłaty należności powódki spowodowany był trudnościami finansowymi pozwanej spółki.

Ocena prawna.

Roszczenie powódki należy kwalifikować jako żądanie zapłaty ceny ze sprzedaży betonu. Trzeba też uwzględnić fakt, że sprzedaż była dokonywana transportem powódki, a zatem cena ta obejmuje również koszty dostawy tego betonu.

Jak już była mowa z materiału dowodowego sprawy wynika, że sprzedaż taka została dokonana, zatem powódka spełniła świadczenie sprzedawcy, które upoważnia ją, zgodnie z art. 535 kodeksu cywilnego, do żądania zapłaty ceny.

Mając na uwadze stanowisko pozwanej zawarte w sprzeciwie oraz złożone zeznania prezesa zarządu pozwanej K. J. należało przyjąć, że pomiędzy stronami nie ujawnił się w niniejszej sprawie spór co do zaistnienia dostaw betonu drogowego przez powódkę, ich ilości i wysokości cen towarów ujętych w fakturze. Tym samym nie było wątpliwości co do tego, że kwoty, które wskazane są w załączonych do pozwu fakturach, odpowiadają wartości i cenie dostarczonego przez powódkę towaru, który pozwana przyjęła, a więc który był świadczeniem powódki na jej rzecz.

Pomimo wskazywania w sprzeciwie na informowanie powódki co do nieterminowości dostarczanego towaru oraz o braku oczekiwanych właściwości sprzedanego betonu, K. J. przyznał, że nie składał pozwanej żadnej pisemnej reklamacji co do ilości i jakości przedmiotu sprzedaży.

Zwracając uwagę na to, że niewątpliwym jest - również w świetle twierdzeń prezesa zarządu pozwanej – dostarczenie i wbudowanie w realizowany przez pozwaną obiekt betonu w ilości objętej fakturą VAT nr (...), podnoszone w procesie zastrzeżenia co do zbyt dużej gęstości dostarczonego betonu nie mogą mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia o żądaniu powódki.

K. J. przyznał również, że pozwana uwzględniła fakturę objętą pozwem jako koszt prowadzenia własnej działalności, a także uwzględniła zakup betonu u powódki do rozliczenia własnej działalności z tytułu podatku od towarów i usług. Faktura VAT wprawdzie jest dokumentem księgowym, rozliczeniowym dla celów podatkowych, ale też może być jednym z dowodów źródłowych potwierdzających dokumentację transakcji gospodarczej. W niniejszej sprawie, oprócz

tych faktur były również dokumenty dostarczenia betonu. O tym, że tak było, świadczy też pośrednio to, że pozwana jednak częściowo dokonała zapłaty dochodzonej kwoty jeszcze przed wszczęciem procesu.

Zarzuty pozwanej dotyczące prawidłowego umocowania pełnomocnika powoda oraz niepodjęcia próby mediacji również nie mogły się ostać.

Przedłożone do akt dokumenty w postaci odpisu KRS i pełnomocnictwa udzielonego profesjonalście, jakim jest adwokat M. K. nie budzą wątpliwości co do swojej wiarygodności, a reprezentowanie powódki przez zawodowego pełnomocnika nie daje – zwłaszcza wobec braku informacji w tym zakresie ze strony powódki bądź jej pełnomocnika – żadnych podstaw do poddawania w wątpliwość aktualności udzielonego pełnomocnictwa.

Żądanie skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego (oraz zarzut niepodjęcia przez powódkę próby mediacyjnej przed wszczęciem procesu) również okazał się nieuzasadniony. Podstawą wszczęcia mediacji jest umowa stron albo orzeczenie sądu przekazujące sprawę do mediacji. Treść art. 183¹ §1 k.p.c. statuując zasadę dobrowolności postępowania mediacyjnego, stanowi jednocześnie dyrektywę interpretacyjną, którą należy mieć na uwadze przy wykładni przepisów kodeksu postępowania cywilnego dotyczących mediacji.

Tymczasem powódka, nie odnosząc się do wniosku o skierowanie sprawy do mediacji, równocześnie wykluczyła możliwość zawarcia z pozwaną ugody wobec jej żądania rozłożenia należności na 24 raty.

Tym samym roszczenie powódki, w zakresie podtrzymanym przed zamknięciem rozprawy zasługiwało na uwzględnienie zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Analizując z kolei żądanie pozwu w zakresie odsetek należy zaznaczyć, że kwestię tą reguluje art. 481 § 1 i 2 k.c., przy czym w razie gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Termin wymagalności dochodzonych w niniejszej sprawie roszczeń określony został w treści faktury VAT i nie był przedmiotem sporu pomiędzy stronami. Wobec tego, iż strony w umowie nie ustaliły stopy odsetek – powodowi należały się odsetki w wysokości ustawowej. W związku z tym odsetki zostały zasądzone od następnego dnia po dniu oznaczonym w fakturze VAT jako termin zapłaty tj. od dnia 18 grudnia 2015 roku. Ponieważ sprzedaż pomiędzy stronami jest transakcją handlową w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych a przy tym spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 powołanej ustawy (spełnienie świadczenia przez wierzyciela i brak zapłaty w określonym terminie), stąd powódka miała prawo domagać się odsetek zgodnie z powołaną ustawą, od 1 stycznia 2016 roku, bowiem w tym dniu weszły w życie regulacje uprawniające do tych odsetek w opisanych warunkach bez wezwania.

Orzekając o kosztach należało zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i zasadą kosztów celowych zasądzić od pozwanej na rzecz powódki koszty procesu, uwzględniając też to, że powódka wygrała proces również w tej części, która obejmowała zapłatę 10.000 złotych, jako dokonaną w trakcie procesu. Koszty te obejmują uiszczoną i należną opłatę sądową od pozwu wynoszącą 7.550 złotych oraz wynagrodzenie adwokackie zgodnie z par. 6 punkt 7 obowiązującego w niniejszej sprawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, a nadto obejmują opłatę skarbową od udzielonego adwokatowi pełnomocnictwa.